

lertid temmelig sikkert, at denne Tilbagegang ikke falder jævnt over de 8 Aar. Der er neppe nogen som helst Tvivl om, at Tilbagegangen væsentlig falder i den sidste Del af denne Periode, altsaa i Aarene 1904, 1905, 1906 og 1907. Naar Gennemsnitstilbagegangen for de 8 Aar er omtrent 50 Mill. Kr. og Tilbagegangen væsentlig falder i de sidste Aar, maa Tallet for 1906 og 1907 derfor utvivlsomt være langt højere end de omtalte 50 Mill. Kr. Den højtærede Konseilspræsident gik videre og sagde, at i den forløbne Del af 1908 var Nettogælden til Udlandet vokset til mellem 600 og 625 Mill. Kr., altsaa en Stigning af 25—50 Mill. Kr. siden December 1907. Nu er dette Tal vel angivet meget løst — det ses allerede deraf, at det ligger mellem 25 og 50 Mill. Kr. —, og det kan ikke være andet, det er derfor heller ikke min Mening at ville rette en Kritik imod Tallene. Aaret 1908 er jo ikke til Ende endnu. Men naar den højtærede Minister nævner saadant noget som 50 Mill. Kr. som Maksimum, haaber jeg, at vi heller ikke komme meget over dette Tal. Dette Tal vil jeg bede om at sammenstille med, hvad jeg nævnte før, at den aarlige Tilbagegang i 1906 og 1907 maa have været langt over 50 Mill. Kr. Jeg kunde derfor fristes til at antage, uden at jeg dog i disse løse Tal kan se et Bevis for Rigtigheden deraf, at Derouten, Tilbagegangen, i Virkeligheden allerede har kulmineret.

Dersom de Tal, den højtærede Konseilspræsident nævner, og som ganske sikkert for Aarene 1899—1907 have nogenlunde solid Grund under Fødderne, staa som nogenlunde sideordnede, saa at det ene ikke var Minimumstal, det andet Maksimumstal — og det er der ikke nogen Grund til at tro —, er det for mig et Fingerpeg i Retning af, at den værste Tilbagegang er om ikke forbi saa dog i alt Fald standset i den Betydning, at den ikke i Øjeblikket forøges saaledes, som det er sket i de senere Aar. Om dette skulde betyde, at Befolkningen nu har taget Reb i Sejlene overfor de haarde Tider, tør jeg selvfølgelig ikke udtale mig om. Men selv om man ikke tør opfatte Fænomenet positivt til Gunst for Befolkningen, turde det dog maaske være et Vidnesbyrd om, at det er det spændte Pengemarked, der har øvet den fornødne Reaktion mod de tidligere alt for livlige Spekulationer.

Men selv om den højtærede Konseilspræsidents Tal, som han siger, ere Minimumstal, have vi dog sikkert en meget betydelig Modvægt deri, hvad den højtærede

Konseilspræsident ogsaa nævner, at ikke saa ganske faa Penge ere anvendte herhjemme i Foretagender, der kunne forventes at ville give Udbytte, i produktive Foretagender, i Besætninger og Maskiner, Skibe osv. Vi kunne saaledes ganske sikkert gaa ud fra, at Stigningen af vor Nettogæld til Udlandet ikke tør betragtes som en tilsvarende Tilbagegang i vor Status. Det er temmelig sikkert, at Tilbagegangen i vor Status ikke er saa stor, som Fremgangen i vor Gæld til Udlandet kunde tyde paa. Jeg er derfor ogsaa enig med den højtærede Konseilspræsident i, at selv om Forøgelsen af vor Gæld til Udlandet nok maner til Forsigtighed, er der dog ikke nogen Grund til at anse Situationen for umiddelbart foruroligende. Og naar det ærede Medlem for København. 4de Valgkreds (Birck) i sit Foredrag nævner, at Stillingen dog ikke var værre, end at vi maaske stod med en Nettogæld til Udlandet, der svarer til 10 pCt. af Nationalformuen, er jeg ogsaa enig med ham i, at der ikke er nogen Grund til at føle sig foruroliget i særlig Grad derved. En Gæld af 10 pCt. af Formuen forskrækker saa vist ingen i øvrig handlekraftig Nation. En anden Ting er selvfølgelig, at der er al mulig Grund for os til at faa saa meget som muligt af Gælden afviklet, saa snart ske kan.

Nationens Stilling som Helhed forekommer mig i Virkeligheden at maatte betegnes som tilfredsstillende, naturligvis ikke saa god, som den burde være og kunde være. Men naar vi tage i Betragtning, hvordan der er spekuleret i de sidste Aar, og hvilke Krak der har været herhjemme i det sidste Aarstid, mener jeg, vi kunne sige, at Stillingen er saa nogenlunde tilfredsstillende. Det er altsaa, naar vi se paa Nationen som Helhed. Men dersom vi begynde at gaa lidt mere i Enkeltheder indenfor Nationen og se paa de enkelte Erhverv, er jeg ikke vis paa, at Stillingen er saa god. Det vil med andre Ord sige, at jeg mener, at visse Dele af Nationen staa saa livskraftige som nogen. Sinde, medens andre Dele af den have været for langt ude, hvilket har bevirket, at vi i de senere Aar ere komne til at gaa paa den økonomiske Vulkan, vi faktisk have gaaet paa, i alt Fald her i Hovedstaden, en Vulkan, hvis Spænding maaske ikke er helt udladet endnu efter det Par voldsomme Eksplosioner, vi have haft.

Til Afgørelse af det Spørgsmaal, om